

πηδημάτων, παραλλάσσουν δὲ ἐκάστοτε καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἀντικείμενα, ὁ δὲ ἐν τῇ ὑπερπηδήσει ἐξ ἀπροσεξίας καταρρίπτων τὸ ἀντικείμενον θεωρεῖται ἡττημένος καὶ ὑποχρεοῦται νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν τοῦ κύπτοντος Ἡπ. (Ἄρτ. Ἰωάνν.) Συνών. ἀβγάτα 2, ἀβγατιστής 2, ἀβγατιστή (δι' ὃ ἰδ. ἀβγατιστός 1 δ), ἀγγελος-ἀρχάγγελος, ἐλαιά.

ἀβδελλοκόκκαλο τό, Πελοπ. (Ἄργ.) ἀβδιλλου-κόκκαλον Ἰμβρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ κόκκαλο.

Τὸ ὅσπου τῆς βδέλλας, ἐπὶ πράγματος ἀνυπάρχοντος, φανταστικοῦ: Πᾶρι τούτουν τοῦ μιταλίξ' κι πάρι 'ζ δού μαγαζᾶ νὰ σὶ δώδ' τ' ἀβδιλλουκόκκαλον (πρὸς παῖδα συνήθως, τὸν ὁποῖον ἀστειευόμενοι θέλομεν νὰ στείλωμεν ἀσκόπως εἰς τὸ μέρος, περὶ οὗ γίνεται λόγος) || Παροιμ. φρ. Ἀβδελλοκόκκαλα πονάει (εἰρων. ἐπὶ τοῦ ἀέργου) Ἄργ.

ἀβδελλολίμνη ἡ, Κῶς

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ λίμνη.

Λίμνη, ἐν ἣ γεννῶνται βδέλλαι.

ἀβδελλόνερο τό, Κρήτ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ νερό.

Ὑδωρ λιμνάζον, ἐν ᾧ γεννῶνται βδέλλαι.

ἀβδελλόπουλλο τό, ἀμάρτ. ἐβδελλόπων Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀβδέλλα. Εἰς τὸν τύπ. ἐβδελλόπον τὸ ε παρὰ τὸ α ἐρμηνεύεται ἐκ τῆς ἀναλογικ. συνεκδρομῆς πρὸς τὸ ρ. ἐβδελλᾶχκομαι ἢ ἐβδελλᾶγονμαι, δι' ὃ ἰδ. ἀβδελλᾶζω.

Μικρὰ βδέλλα ἐνθ' ἀν.: Τ' ἐβδελλόπον 'κ' ἐπίασεν (δὲν ἐπίασε, δὲν προσεκολλήθη εἰς τὸ δέρμα πρὸς ἀπομύζησιν αἵματος) Χαλδ. Συνών. ἀβδελλούδα.

ἀβδελλότοπος ὁ, Κεφαλλ. Πελοπ. (Καλάβρυτ.) κ. ἀ. ἀβτελ-λότοπος Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ τόπος.

Τόπος, ὅπου ὑπάρχουν βδέλλαι ἐνθ' ἀν.: Τὰ πρόβατα ἀβδέλλισαν, γιατί ἐκεῖ ποῦ 'βοσκάν ἦταν ἀβδελλότοπος Καλάβρυτ. Συνών. ἀβδελλερό.

ἀβδελλούδα ἡ, ἀμάρτ. ἀβτελ-λούδα Κύπρ.

Ὑποκορ. τοῦ οὐσ. ἀβδέλλα.

Μικρὰ βδέλλα. Συνών. ἀβδελλόπουλλο.

ἀβδελλοχόρταρο τό, Κεφαλλ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ χορτάρι.

Τὸ φυτὸν ἀβδελλόχορτο, ὃ ἰδ.

ἀβδελλόχορτο τό, πολλαχ.

Ἐκ τῶν οὐσ. ἀβδέλλα καὶ χόρτο.

Τὰ διάφορα εἶδη τοῦ φυτοῦ βατραχίου τῆς τάξεως τῶν βατραχιωδῶν (ranunculaceae), ἄγρια χόρτα ἐν χλωρᾷ καταστάσει δηλητηριώδη (πβ. ΠΓεννάδ. 186). Τὰ φύλλα τῶν βατραχίων καταπλασσόμενα ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐνεργοῦν ὡς ἐκδόρια ἐλκωτικά ἢ ἐσχαρωτικά, διὰ τῶν ὁποίων ὁ λαὸς θεραπεύει τοὺς δερματικούς λειχήνας. Φέροντα δὲ

τὰ φυτὰ ταῦτα συνήθως κύστεις τῶν τρηματωδῶν σκολήκων (πλατυελμίνθων) προξενοῦν τρωγόμενα ὑπὸ τῶν ζώων τὴν νόσον διστομίτιδα, τὴν κοινῶς ἀβδέλλαν (ἰδ. λ.). Συνών. ἀφορδακίδα, βέλιουρας, κλαπατσούρα, κλαπατσόχορτο, τσουμέρα. Πβ. βατραχοχόρτι, δακράκι, νεράγκουλο. [**]

ἀβδέλλωμα τό, ἀμάρτ. ἀβδέλλωμα Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀβδελλώω.

Συναρμογὴ διερρηγμένων ἀγγείων, λίθων, ξύλων κττ. διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων ὁμοίων κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς βδέλλαν. Πβ. ἀβδέλλα 1 β, ἀβδέλλι 3.

ἀβδελλώνω Ἡπ. Κέρκ. ἀβδιλλώνω Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀβδέλλα.

1) Μετὰ τοῦ πινομένου ὕδατος εἰσάγω βδέλλας εἰς τὸ στόμα μου, αἵτινες προσκολλῶνται εἰς τὰ διάφορα μέρη αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν ζώων Κέρκ.: Τὸ ἀρνὶ-τὸ μονάρι ἀβδελλώνει Συνών. ἀβδελλᾶζω 1 β. 2) Συναρμόζω, συγκρατῶ διερρηγμένον ἀγγεῖον ἢ ξύλινον σκεῦος, συνδέω λίθους, ξύλα κττ. διὰ σιδηρῶν ἐλασμάτων ὁμοίων κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς βδέλλαν Ἡπ. Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἰν.): Ἀβδέλλωσα τὸ δικράνι Ἡπ. || Ἀσμ.

Ἐχεις χουλιάρη σκούντζορο, πινάκι ἀβδελλωμένο, ἔχεις κ' ἓνα παλαιόρρογο 'ς τὲς πλάτες μπαλλωμένο

(σκούντζορο=κολοβόν) Ἡπ.

ἀβδῶμι τό, Πελοπ. (Λακων.)

Τὸ μεσν. οὐσ. ἀβδῶμιον=ἐντόσθια ἰχθύος ταριχευμένα, ἐκ τοῦ Λατιν. abdomen. Πβ. Δουκ. (λ. ἀβδόμιον).

Τὸ σφόδρα ἀλμυρόν: Τὸ φαεῖ εἶναι ἀβδῶμι. Συνών. φρ. λύσσα ἢ λύσσα 'ς τὸ ἀλάτι.

ἀβελόνιαστος ἐπίθ. Κυκλ. κ.ἀ. ἀβελόνιαστος Πόντ. (Χαλδ.) ἀβελόνιαστος Κεφαλλ. Κρήτ. Πάρ. ἀβιλόνιαστον Ἰμβρ. ἀβελονίαστος Πόντ. (Χαλδ.) ἀβελονίαστος Πόντ. (Τραπ. Τρίπ.) ἀβολόνιαστος Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Τρίπ.) ἀβολόνιαστος Σύμ. ἀβιλόνιαστος Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βελονιάζω.

1) Ὁ μὴ διαπερασθεὶς διὰ τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης, ἐπὶ νήματος Κρήτ. Κυκλ. Πόντ. (Σάντ. Τραπ. Τρίπ. Χαλδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σύμ. κ. ἀ.: Νῆμα ἀβελόνιαστο Κυκλ. Ράμμαν ἀβελονίαστον (ράμμα=νήμα) Τραπ. Ἡ κλονὰ εἶν' ἀβιλόνιας? Αἰτωλ. Συνών. ἀβελόνιστος. 2) Ἐκεῖνος, διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ ὁποίου δὲν διεπεράσθη νῆμα, μόνον ἐπὶ βελόνης Πάρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σύμ. κ.ἀ.: Βελόνα ἀβελόνιαστη Πάρ. Ἡ βελόνα μου εἶναι ἀβολόνιαστη, ἔλα νὰ μοῦ βολονιάσῃς Σύμ. Τὸν βιλόφ' εἶν' ἀβιλόνιαστον Αἰτωλ.

ἀβελόνιστος ἐπίθ. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βελονίζω.

Ὁ μὴ διαπερασθεὶς διὰ τῆς ὀπῆς τῆς βελόνης, ὥστε νὰ γίνῃ εὐθύς, ἐπὶ νήματος μετάξης. Συνών. ἀβελόνιαστος 1.

ἀβέργωτος ἐπίθ. Κεφαλλ. κ.ἀ. ἀβέργωτους Μακεδ. (Χαλκιδ. κ.ἀ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. βεργώω.

Ὁ μὴ ὑποστηριζόμενος ἢ ὁ μὴ στερεωμένος διὰ βερ-
γῶν ἐνθ' ἀν.: *Κληματαστὰ ἀβέργωτη* Κεφαλλ. *Μιλίῶδ'*
ἀβέργουτον (κυψέλη, μεταξὺ τῶν κρηθερῶν τῆς ὁποίας
δὲν ἐτέθησαν βέργαι κατὰ τὴν μεταφορὰν αὐτῆς εἰς τόπον
ἀπομεμακρυσμένον διὰ τὰ συγκρατηθῶν αὐταὶ εἰς τὰς
θέσεις τῶν καὶ μὴ συμφυρθοῦν) Χαλκιδ. *Τοῦ 'ζ' ἀβέργουτον*
τοῦ μιλίῶδ' κὶ πατάγιαδι (ὑπέστη σύμφυρσιν τῶν κρηθερῶν)
αὐτόθ.

ἀβερνίκωτος ἐπίθ. σύνηθ.

Ἐκ τοῦ στερετ. ἀ- καὶ τοῦ ρ. *βε ρ ν ι κ ὠ ν ω*.

Ὁ μὴ ἐστιλβωμένος διὰ βερνικίου ἐνθ' ἀν.: *Παπούτσι*
ἀβερνίκωτα πολλαχ. *Αὐτὰ τὰ σκάγια τὰ πῆρα ἀβερνί-*
κωτα, γὰρ δὲν εὐρήκα βερνικᾶδα (σκάγια = καθέκλαι) Παξ.
Ἀβερνίκωτη εἰκόνα (εἰκὼν νεωστὶ ζωγραφισθεῖσα καὶ μὴ
ἀλειφθεῖσα διὰ βερνικίου διὰ τὰ προσλάβῃ ὁ χρωματι-

σμός τῆς τὴν ἀναγκαίαν στιλπνότητα καὶ ζωηρότητα)
Ἄθως. Συνών. *ἀλουστράριστος*, ἀντίθ. *βε ρ ν ι κ ᾶ δ ο ς*.

ἀβέρτα ἐπίρρ. Ἡπ. (Χουλιαρ.) Ἰμβρ. Κεφαλλ. Μῆλ.
Παξ. Πελοπ. (Καλάβρυτ. Σουθεν. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.)
κ. ἀ. *ἀβέρτο* Ζάκ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ β ῆ ρ τ ο ς*.

1) Ἐν ὑπαίθρῳ Ζάκ. 2) Ἀναφανδόν, ἐλευθέρως
Ἡπ. (Χουλιαρ.) Ἰμβρ. Κεφαλλ. Μῆλ. Παξ. Πελοπ.
(Καλάβρυτ. Σουθεν. Τρίκκ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.:
Γίνεται τζόγος ἀβέρτα (ἐξασκεῖται φανερά τὸ χαρτοπαίγνιον
ἀνευ προφυλάξεως ἀπὸ τὴν ἀστυνομίαν) Κεφαλλ. *Μπαίνον*
'ς τ' ἀμπέλι' ἀβέρτα (δηλ. εἰς τὸ ξένον ἀμπέλι χωρὶς νὰ φο-

βηθῶ τὸν ιδιοκτήτην) Αἰτωλ. *Γί'ν'κι ἀβέρτα* (ἐπὶ μέρους
ἀφαιθέντος ἐλευθέρου εἰς βοσκήν) Χουλιαρ. *Τραῖα ἀβέρτα*,
δὲ σοῦ μιλάει κανένας Παξ. || Φρ. *Βαρῶ ἀβέρτα* (λαμβάνω
ἀδιακρίτως χρήματα ἀπὸ οἰονδήποτε) Κεφαλλ. β) *Παρησιᾶ*
Ἰμβρ. Κεφαλλ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.: Μιλᾶ
ἀβέρτα Κεφαλλ. *Τὰ λέγον ἀβέρτα* Ἰμβρ. 3) Ἄνευ
περιορισμοῦ, ἀφειδῶς, δαυιλῶς Ἡπ. Κεφαλλ. Στερελλ.
(Αἰτωλ.) κ. ἀ.: *Ξοδεύει ἀβέρτα* Κεφαλλ. *Ἄφ'ξι τὰ χέρια*
κὶ ξόδιβι ἀβέρτα λιπὰ Αἰτωλ.

ἀβερταρία ἢ, ἀμάρτ. *ἀβιρταρία* Στερελλ. (Αἰτωλ.)
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ β ῆ ρ τ ο ς* σχηματισθὲν κατ' ἀναλογ.
ἄλλων εἰς -αρία.

Εὐρυχωρία ἐπιτρέπουσα ἐλευθέραν κίνησιν: *Τοῦ σπί-*
τι μ' ἔχ' ἀβιρταρία. Σὺ θέλ'ς ἀβιρταρὺς κ' ἡμεῖς ἰδῶ εἰμασι
στίνουχουμέν'.
ἀβέρτος ἐπίθ. σύνηθ. *ἀβέρτους* Ἰμβρ. Σαμοθρ.
Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ. Θηλ. *ἀβέρτα* Κρήτ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ Ἑνετ. *averto*.

Α) Κυριολ. 1) Ἀκάλυπτος, ἀνοικτός, ὁ μὴ κεκλει-
σμένος σύνηθ.: *Ἀνὴρ ἀβέρτη*. *Τ' ἄφησα ὅλα ἀβέρτα* σύνηθ.
Τ' ἄφηκι οὔλα ἀβέρτα κ' ἔφ'γι (ἦτοι θύρας, παράθυρα κττ.)
Ἰμβρ. *Γούλα πόρτις κὶ παραθέρια ἐν ἀβέρτα* (ὅλα θύραι καὶ
παράθυρα εἶναι ἀνοικτά) Σαμοθρ. Πβ. *ξέσκεπος*, *ὁλᾶ-*
νοιχτος, *ὁρθᾶνοιχτος*. β) Ἀφρακτος, ἀτείχιστος
σύνηθ.: *Ἀμπέλι-χτήμα-χωράφι ἀβέρτο*. γ) Ἀναπεπτα-
μένος, ἐπὶ τῶν ιστίων πλοίου καὶ ἀνεμομύλου Μῆλ. Μύκ.
κ. ἀ.: *Ἀβέρτα τὰ πανιᾶ*. δ) Ὁ μὴ περιοριζόμενος, ἐλευ-
θερος Στερελλ.: *Ἀφ'κι ἀβέρτα τὰ πρόβατα*. 2) Εὐρύχω-
ρος Κέρκ. Παξ. Πελοπ. (Ὀλυμπ.) Σύμ. κ. ἀ.: *Ἀβέρτο σπίτι*
(συνήθως τὸ μὴ ἔχον διαχωρίσματα ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ

διαμερισμένον, ὅπερ παρουσιάζει στενοχωρίαν) Κέρκ.
Ὀλυμπ. Παξ. *Ἀβέρτο καίκι* (τὸ μὴ ἔχον διαμερίσματα,
ἦτοι πρύμνην, πρῶραν, ἀποθήκην κττ.) Κέρκ. Παξ.
Σύμ. κ. ἀ.

Β) Μεταφ. 1) Ὁ μετὰ θάρρους καὶ παρησιᾶς
λέγων ἀπροκαλύπτως τὴν γνώμην του χωρὶς νὰ λαμβάνῃ
ὑπ' ὄψιν πρόσωπα καὶ πράγματα, ὁ μὴ κρυφίνους, εὐθύς,
εἰλικρινὴς Ἀθῆν. Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σύμ. κ. ἀ.: *Ἀβέρ-*
τος ἄνθρωπος Ἀθῆν. Σύμ. *Καλύτερα οὐ ἄνθρωπους* νὰ 'ν'
ἀβέρτους κὶ νὰ μὴν κρατῇ *μοντάκι* (ὑστεροβουλίας) Αἰτωλ.
Οὐ ἄνθρωπους αὐτὸς εἶν' ἀβέρτους, μὴ σκιάζεσαι αὐτόθ.

2) Πρόθυμος, εὐπροσήγορος, ὁ ἔχων κατὰ τὴν συνήθη
ἔκφρ. *ἀνοιχτὴ καρδιά* Ἡπ. Θήρ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Στε-
ρελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.: *Πῆρι νὰ ἀβέρτα γυναῖκα* Αἰτωλ. Συνών.
ἀνοιχτόκαρδος. 3) Ὁ ἀπηλλαγμένος φροντίδων,
ἡσυχος, ἀμέριμνος Θεσσ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἀ.: *Ἀνθρου-*
πους ἀβέρτους Αἰτωλ. 4) Ὁ ἔχων οἶονεὶ ἀνοικτὸν

τὸν νοῦν, εὐφυής, ἔξυπνος Λυκ. (Λιβύσσ.)

ἀβερτοσύνη ἢ, Θήρ. κ. ἀ. *ἀβιρτοσύνη* Στερελλ.
(Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ β ῆ ρ τ ο ς*.

1) Ἡ ἔλλειψις κρυψινοίας, ἀνυστεροβουλία, εἰλικρί-
νεια Στερελλ. (Αἰτωλ.) 2) Ἡ πρὸς τινα ἐπιδεικνυο-
μένη προθυμία καὶ εὐπροσηγορία Θήρ. κ. ἀ.

ἄβι τό, *ἄβιν* Λυκ. (Λιβύσσ.) *ἄβι* Ἄνδρ. Ἀστυπ.
Εὐβ. (Κύμ.) Καπ. Μεγίστ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Νίσυρ. Ρόδ.
Χίος κ. ἀ. *ἄβ'* Ἡπ. Θράκ. (Αἰν. Μάδυτ. κ. ἀ.) Λέσβ.
Πόντ. (Κοτύωρ. Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.)

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *av*.

1) Ἡ θήρα, τὸ κυνήγιον πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.
Ὀφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἀ.): Ἄσμ.

Μιὰν αὐγὴ σηκόθηκα 'ς τὸ ἄβι γιὰ νὰ πάγω

Χίος. 2) Τὸ θήραμα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πόντ. (Κο-
τύωρ. Χαλδ.) κ. ἀ.: *Τοῦ κόσμου ε' ἄβι 'φερα σήμερα*
Ἀπύρανθ. || Αἰνιγμ. *Ἰσ'σὸ ξύλον ε' ἀνοιγὰρ*, *ἀσ'σὸ νερόν τὸ*
προσωπιδ', *ε' ἄβ' ἔφυγεν*, *ἀβιζῆς ἐπιάστην* (ἀπὸ ξύλο τὸ
κλειδί, ἀπὸ νερό ἡ κλειδωνιά, τὸ θήραμα ἔφυγε, ὁ κυνη-
γὸς ἐπιάσθη. Τὸ θαῦμα τοῦ Μωυσῆ ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ
Θαλάσσῃ) Χαλδ.

ἀβιασιὰ ἢ, Κεφαλλ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ β ῖ α σ τ ο ς* παρασχηματισθὲν κατ' ἐπί-
δρασιν τοῦ ἄορ. *ἐ β ῖ α σ α*.

Ἀμέλεια, ραθυμία: *Γιατί δὲ σπουδάσεις 'ς τὴ δουλειά σου*
καὶ δείχνεις τέτοια ἀβιασιὰ;

ἀβιαστα ἐπίρρ. Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Πάρ. κ. ἀ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. *ἀ β ῖ α σ τ ο ς*. Ἡ λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

Ἄνευ βίας, ἄνευ σπουδῆς: *Κάνω ἀβιαστα τὴ δουλειά μου*
Πάρ.

ἀβίαστος ἐπίθ. Πόντ. (Τραπ.) κ. ἀ. *ἄβιαστος* Παξ.
κ. ἀ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. *ἀ β ῖ α σ τ ο ς*.

1) Ὁ μὴ διεκπεραιούμενος ἐν σπουδῇ, ὁ μὴ ταχέως
ἀποπερατούμενος Πόντ. (Τραπ.): *Ἐφῆκεν τὴ δουλειάν ἀβια-*
στον (ἀφῆκε τὴν υπόθεσιν ἀβίαστον, ἦτοι δὲν ἐπέσπευσε
τὴν ταχείαν διεκπεραίωσίν της) Τραπ. 2) Ὁ μὴ